

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXVI. Ecquæ summa brevis omnium dictorum de Vna specie?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

ipsa; Res, non Modus est in præcepto.

AD V. Commemoratio duplex est; Representatiua; ceu rei fit in scena: Narratiua historicè: Mortis Domini: ca memoria prior fit in Sacrificio, representante Passionem totam: Posterior fit manducando & bibendo in Eucharistia Vna, vel Vtraque specie.

AD VI. Solatium idem in vna, quod in vtraque, habetur, ob Rem eandem.

AD VII. Pars Essentialis tolli nquam potest; at potest Modalis. Ut Baptismus olim fiebat totali immersione; nunc tolius capitis aspersione. Sic tolli potest panis, si detur calix: at vtrumque simul tolli nequit.

AD VIII. Dari Sanguinem, id est, totum Christum, est præceptum: at dari species ambas, non est præceptum.

CUR PRÆCEPIT VNAM ECCLESIA?

I. Quia quæ non ad substantiam Sacramentorum pertinent, ea potest ordinare Ecclesia: præsertim vbi Dominus regulam non statuit, vt seruetur certa; Ecclesiæ ibi relictum est, ordinis causa. Sic in Baptismo trinam immersionem mutauit in Vnam, Tertull. l. de Corona mil. & Can. 49. Apost. Rursus Vnã in Conc. IV. Tolet. c. 5. mutauit in trinam. Talis est ritus specierum, quæ non sunt iure diuino præceptæ; nec de Essentia Sacramenti; cum vsus rei, non attingat essentiam eiusdem.

II. Quia licitus semper vbique fuit vsus vnus, aut vtriusque: Concilium Constantiense prohibuit tolli vsum Vnius,

III. Causa Hæreticorum, vttamq; ceu præceptam, vrgentium.

IV. Sic placuit Vniformitati Consentientis Ecclesiæ; quia licuit, & expediuit.

V. Vt irreuerentiæ & effusiones cauerentur.

Q V Æ S T I O LXVII.

Ecquæ S V M M A Breuis omnium dictorum de V N A?

I N S T I T V T I O est sub Vtraque: at non est Præceptum de Vtraq; neq; omnib⁹ vtraq; præcepta est. Institutio autè rei & Præceptio differunt: Ut, Institutum est Matrimonium, Ordo: Prædictio. &c. at non omnibus præceptum; Nisi vt Credant, colantque; non vt vsurpent omnes. Deinde; In Vsu præcepta est substantia Sacramenti; non Circumstantia accidens: illa examussim seruanda in vsu; hæc relicta est ordinationi Ecclesiæ. Vnde nullum de Circumstantia extat præceptum in S. Scriptura: nec vllum reperiunt aduersarii: Et nos cuiuicimus de Vna.

ECCE aduersarios: 1. HUSSITÆ quærunt præceptum, Ioann. 6. Nisi mand. &c. 2. LUTHERANI reclamant ibi de Eucharistia quicquam agi: quæruntque præceptum Luc. 22. Hoc facite. 3. CALVINVS his repugnat; vult dictum solis Ecclesiæ ministris, non Laicis: quæruntque præceptum Matth 26. Bibite ex hoc omnes. 4. MARCVS. c. 16 ad solos id Apostolos dictum ait: Qui & biberunt ex illo omnes: Et hic verè: illi errorè.

R I 2 II. Vsus

II. **VSVS VNIUS** à Christo comprobatus est. I. **VERBIS**, *Ioann. 6.* I. Hic verò agi de Euch. Negat Lutherus & quidam Calvinista. 2. Concedunt Hussitæ & Calvinistæ Gallicani cum Plesæo. l. 4. Euch. c. 2. Se igitur destruunt; nos confirmant; vt & tota Classis S. Patrum. 2. **FACTO**. vt *Luc. 24.* in Emaus: testi. bus S. Patribus: Textu isthic ipso & Effectu illuminationis. Et; Dominus ibi Consecrauit, id est, Sacrificauit vnâ speciem: Quod ex natura rei fit rectè: at nûc non rectè fieret; ob præceptum Ecclesiasticum. Christus ter benedixit panem. 1. Cum miraculo panes & pisces. 2. Cum Sacramento in Coena, 3. In Emaus. 3. **APOSTOLIS VSVS** fuit Vnius, *Act. 2. v. 42.* & *Act. 20. v. 7.* Ita S. Patres, & aduersarii:

Sed hi Synecdochen ibi fingunt partis pro toto.

AT, Cur non pariter & *Ioann. 6.* foret Synecdoche in multiplicatione panû; vt intelligeretur cados vini propinasse? 2. Lucas ter meminit benedicti panis; nunquam vini: huius vel semel meminisset. 3. Iudæi multi, recens conuersi, abstinebant à vino, *Act. 12. v. 20.* *Omnes emulatores Legis Mosaicæ, Nazaræi maxime, Act. 18. v. 18 & c. 21. v. 23.* at hi durante voto erant perseverantes in Doctrina Apostolorum, & Communicatione Fractionis Panis: Ergo sub vna communicarunt. **DICES** Ergo & Apostoli sacrificarint in vna. **RESP.** Esto: licebat exemplo Christi: At nunc non licet, ob præceptum Ecclesiæ: In quo cum Noruegis dispensauit Innoc. VI II. teste Volater. l. 7. Geogra. Adde **VSVS** idem Vnius durauit post Apostolos vt licitus. non vt præceptus, vsque ad tempora Hussitarum.

III. **CHRISTVS TOTVS** Carne, Sanguine, Animâ, Diuinitate, est in vtralibet specie idem; sed Aliter: nam sub specie panis, vi Sacramenti, est carne sola; sub vino, Sanguine solo: cetera tamen vtroque vi Concomitantia naturalis. **CALVINISTÆ** Christum Carne, Sanguine, Animâ, Diuinitate esse in coelo a iunt: in Sacramento esse negant: ridentque Concomitantiam. **LUTHERANI** Quidam Calvinizant; sed Christi Carnem solam esse sub pane; Sanguinem solum sub vino: Animam in neutra. Ita Illyr. Heshuf Hamelmann Quidam Catholicizant, vt Vbiquitarii Bent Kœn. totum Vtrique in esse. Hinc isti totum nunquam accipiunt; ac proinde nihil plus quàm Calvinistæ: Quia diuidi Christus nequit quam mori amplius.

IV. **CAUSÆ VNIUS** permissarum, 1. Quia Totus inest Vtrilibet. 2. Ut fructus vtriuslibet ac vtriusque. 3. Multi Abstemi. 4. Loca multa carent Vno. 5. Periculum effusionis. Ob hoc vnâ licitè usurpari posse centent etiam Brentius *apolog. pro Confess. Wirtenberg.* Melancht. l. de usu Sacramēt. ait Ruthenos p vino vt posse medone, aut mullo. Si ergo iure diuino prohibitum est Communicare sub vna; cur permittunt? Si non prohibitum; cur negant vtrum vnius? At in Iure diuino dispensare nemo potest.

QVÆSTIO LXXVIII.

Eucharistia sine Adoranda ac Veneranda?

LUTHERANI distinguunt. 1. **EXTRA** Vnum adorat o Euch. est idololatria, Luth. libr. ad W. II. In Vnu, Quidam damnant ibi adorationem, et si; et sic